

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

W. Anderson St. Paulsgat. 34 25.

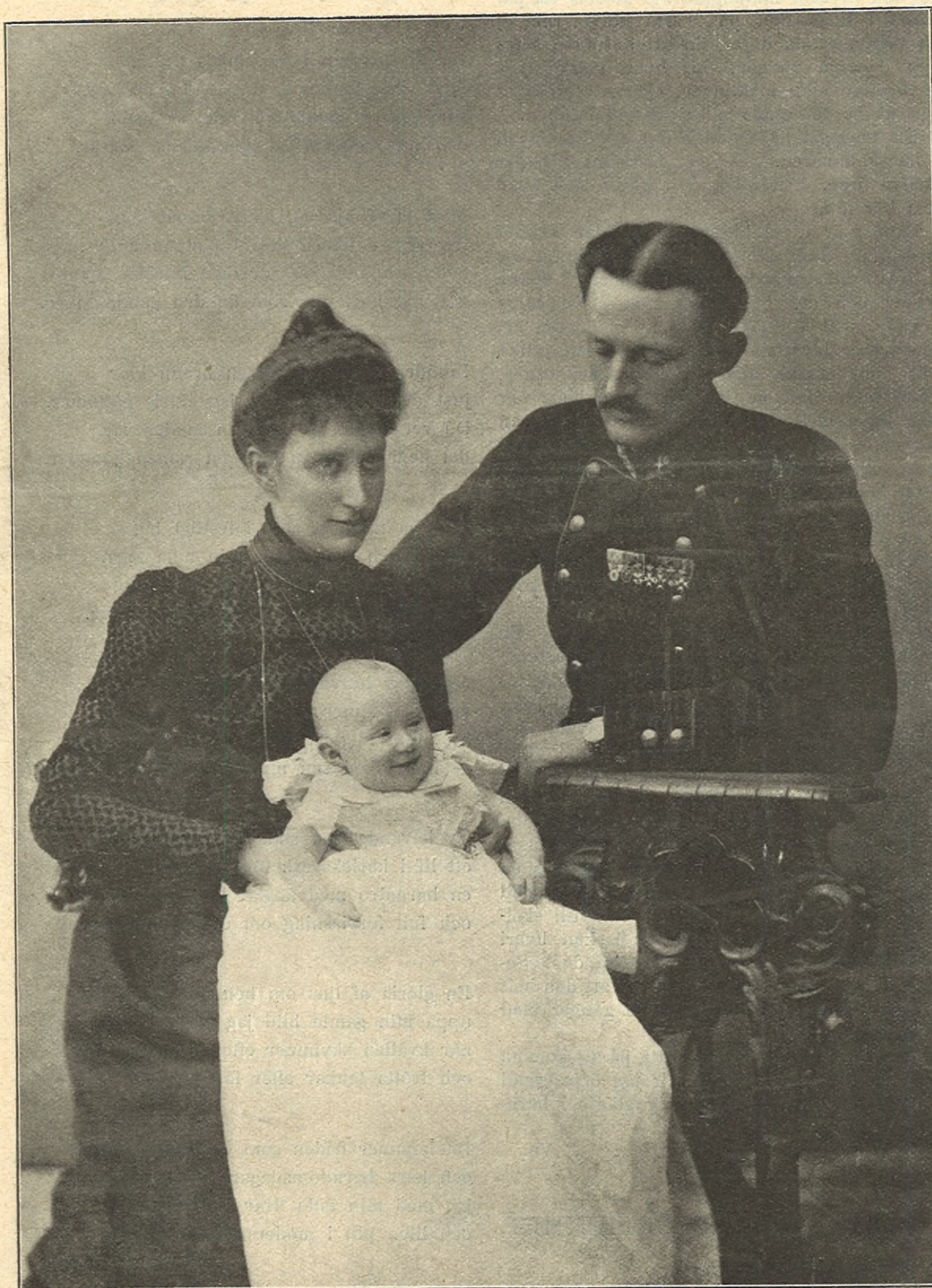
ILLUSTRERAD TIDNING IDUN FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 92 (667).

LÖRDAGEN DEN 18 NOVEMBER 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. » 5:— IDUNS MODETID. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR. ÖPPNA KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

PRINS CARL, PRINSESSAN INGEBORG OCH PRINSESSAN MARGARETA.

EFTER EN NYTAGEN FOTOGRAFI AF K. HOFFOTOGRAFEN L. LARSON.

SVARTA TAFLAN I BARNKAM- MAREN.

EN SOLIG SEPTEMBERDAG voro vi ute på en tripp på en dag. Vi hade matsäck med oss och sökte härbärge för ett par timmar i skolhuset i byn. Lärarinnan tog med mycken vänlighet emot oss — vi voro skolfolk vi också — och vi fingo duka upp kalaset på katedern i småskolan. Mycket hade vi strapaserat på morgonen, och hungriga voro vi, och därför drog frukosten ut tämligen länge. Min lilla pilt, som är 5 1/2 år, samt en skolungdom på 7 vårar blefvo serverade före de äldre. När de blifvit mätta, blef dem tiden för lång. De reste sig från sin bänk och började smått förflytta sig i rummet i det omedvetna hoppet att göra någon upptäckt.

Borta i hörnet stod svarta taflan. Gustaf, min lille pilt, stannade framför den med händerna på ryggen. Taflan såg respektingivande ut, där den hvilade på sitt solida fyrbenta staffli. Nedre kanten var knappt en aln från marken, den öfre visst tre alnar därifrån.

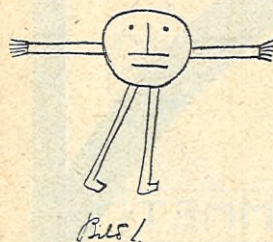
Axel tog en kritbit och drog så sakta ett streck. Gustaf tog sig en och gjorde tveksam ett litet försök. Det slog väl ut. Isen var bruten. Det första strecket efterföljdes af ett andra, ett tredje o. s. v. Båda de små arbetarne stodo inom kort tysta och småleende fördjupade i sitt arbete. På hvar sin halfva af taflan ritade de figurer, underliga, svåra att tyda, men för dem begripliga och lefvande.

Först var handen dröjande och kritan gick ojämnt och långsamt fram öfver taflan, men allt säkrare blef handen, allt fastare fördes kritan.

Då var det, jag kom på den idén att sätta in en svart tafla i biblioteket där hemma, och nu tronar den där på sitt trebenta staffli. På grund af missförstånd gjorde snickaren bara tre ben, hvilket icke är lämpligt, ty taflan bör ha så säker jämnvikt som möjligt.

När taflan kom, hade Gustaf redan krupit till kojs. De stora bröderna, latinarne, voro de första, som fingo se den. Först blefvo de litet häpna öfver att se busen dyka upp inom hemmets rämärken, men sen tog en af dem en kritbit, och på en liten stund hade han ritat taflan full. Gustaf skulle få dubbel fröjd följande morgon.

Mycket var där ock att skåda. En indian körde i vild fart på en cykel öfver en bro. Lyktan på cykeln kastade en ljusflod framför sig. Efter indianen kom en tjock polis med arresteringsordern i handen. Under bron rodde en lärd professor i en liten båt. Med bakåt-

böjdt hufvud beskådade han genom sina stora glasögon den flyende indianen. Strax för om båten låg en brygga, på hvilken hans fru stod och viftade med sin näsduk, medan kissekatten strök sig mot

hennes kjol och tuppen gol bakom henne. Litet längre bort låg en wigvam, hvars ägare satt utanför med pipan i mun. Än mer fanns att se, och det är svårt att afgöra, hvem som hade mest fröjd af teckningen, konstnären eller den, han ämnade den åt.

Gustafs konstnärsskap ligger ännu i sin linda. Första dagen blef det endast streck och krumelurer, som den oinvigde omöjligt kunde begripa. Andra dagen ritade han en gubbe (se bild 1). Vi undrade, om det verkligen var så, att armarna skulle gå ut från hufvudet. Han insåg genast sitt misstag, förklarade, att han ritat ett troll och nu skulle rita ett till. Som synes af bilden (2), är detta klädt i hatt, under hvilken håret reser sig. Pannan begränsas af två parallella streck, mellan hvilka ögonen sitta. Under dem äro kinderna tecknade.

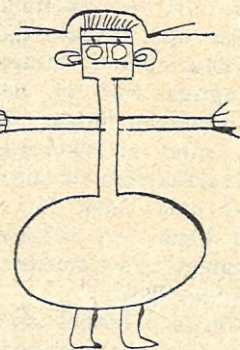
Därnäst satte han sig för uppgiften att rita af Polyfemos (bild 3). Emedan cyklopen är en jätte och alltså mycket stor, tecknades först hufvudet öfver hela taflan, sen ett ben och slutligen hatten.

Alldeles förvånande är den säkerhet, hvarmed han för kritan, och det mod, hvarmed han ger sig på att teckna bilder, bokstäfver och föremål. FEVA m. fl. bokstäfver skriver han ogeneradt af efter forskrift. Naturligtvis får han icke någon undervisning. Han ritar tydligen för sitt nöjes skull. Det har han ej gjort förr. Griffeltaflan har han aldrig använt, och blyertspennan tycks vara honom ganska obekvämd. Med kritan blef han genast förtrogen, och han tröttnar ej på att teckna sin bildvärld på sin kära svarta tafla.

Måhända kan mitt lilla experiment intressera andra mödrar. Det finns ju så många, som ha svårt att hitta på lämpliga sysselsättningar åt de små. Jag vet knappt något, som är ett så outtömligt fält för deras verksamhet som en svart tafla. Den är ej någon dyr möbel, den behöfver ej taga stor plats. Krita är det enda, som konsumeras vid dess användning.

Men barnet har ej endast nöje af sin svarta tafla, utan äfven nytta.

För att kunna tillfredsställa sina fordringar på sig själf — pappa och mamma böra akta sig att drifva upp dem — måste den lille observera mycket noga. Bilden på taflan korrigeras efter föremålet. Ena gången observeras en del däraf, vid nästa ögonkast en annan. Barnet vänjes däraf vid att se upp, det får blick för detal-

jen, och det blir intresserat af att skaffa sig goda synbilder och ett godt synminne.

Naturligtvis kunna äfven de äldre syskonen ha glädje och gagn af barnkammarens svarta tafla, och jag tror ej, de behöfva uppmanas att begagna den. Få ting äro mera frestande för skolungdomen än den svarta taflan — under rasterna nämligen. För ventilationens skull måste skolan träda hindrande i vägen för dylik öfning för hand och öga, men säkert vore det en stor vinst, om denna öfning kunde erhållas, utan att någon ordning rubbades därigenom. På hemmets svarta tafla kunde denna öfning ske, och säkert skulle skolarbetet skörda rik vinst däraf. På svarta taflan kunde kartor ritas, planteckningar af krigståg, fältslag m. m. göras, naturföremål aftecknas. Läxläsningen skulle måhända få en annan prägel.

Själftva pappa och mamma kunde ha glädje af den svarta taflan. Om med någon illustrerad tidskrift följer en vacker plansch, som barnen gärna vilja och gärna få se, är det bra mycket lämpligare att medels ett par häftstift fästa den på svarta taflan, som ej tar någon skada däraf, än att antingen sätta upp den på väggen, där hvart märke syns på tapeten eller målningen, eller att breda ut den på bordet under eller bredvid lampan.

En anslagstafla är alltid bra att ha, äfven i barnkammaren. Det är bekvämt att där skriva upp, hvad som bör göras, och hvad som bör låtas.

Papper är ju så billigt nu för tiden, att det knappt är värdt att taga upp det faktum, att en svart tafla minskar konsumtionen af denna artikel och det i betydlig mån. Ett mera talande skäl till dess favör är måhända, att den sparar blyertspennor. Åtgången af dylika plär vara ganska anseelig, där barn finnas, och denna vara är just ej billig, helst när man tager med alla tillbehör, ty blyertspennan har ju en hel attiralj med sig: pennknif med dess fodral, pennformerare, gummi och slutligen fodral till det hela. Naturligtvis måste hvar ungdom, som hunnit öfver 5 à 6 år, ha i sin ägo alla dessa materialier, men jag tänker mig, att omsättningen på detta område blir betydligt mindre, om svarta taflan är konkurrent.

Att göra en skoltafla är ingen konst. En snickare slår ihop så många och så stora brädstycken, man önskar. De skola naturligtvis vara spontade samt kvistfria och finhyflade, åtminstone på framsidan. Baktill fästas två bastanta tvärsålar. Den förses med krokar, om den skall hängas upp på väggen, eller ock med ett fyrbent staffli. I undre kanten fästes en rädda, hvori kritt dammet kan falla, och hvarur det bortsopas genom ena änden, som bör vara öppen. I andra inpassas en liten låda till kriterorna. I hvarje välförsedd färghandel kan man få köpa svarta till skoltaflor. Bruksanvisning medföljer flaskan, hvori den förvaras. Man kan själf svarta den. Sedan vanlig oljefärg påstruktis, så att den helt täcker, strykes den ett par tre gånger med nämnda svarta.

Om nu julbocken skulle hitta på att komma med en tafla på ryggen, är jag öfvertygad om, att han sprider långvarig glädje i barnkammaren.

J. VR.

GYLLENE REGLER FÖR HEMMET.

1. Behärska ditt lynne.
2. Studera hvars och ens karaktär, och sök att deltaga i allas bekymmer, äfven de minsta.
3. Tala i en mjuk och vänlig ton, och låt kärlek diktera orden.

4. Kom ihåg, att lika värdefull, som talgäfvan är, lika värdefull kan ibland tystnaden vara.
5. Säg alltid ett vänligt »tack» för en erbjuden och visad hjälp.
6. Förtala aldrig någon i barnens närvaro.
7. Var kärleksfull, men bestämd emot barnen, och öfva dem att tänka på andra.
8. Tala eller handla aldrig i vredesmod, vänta, tills du blir lugn.
9. Begär och vänta ej för mycket af din omgifning, tänk på att andra äfven hafva fordringar på dig.
10. Var själf ett exempel af höflighet och uppmärksamhet.

B. G—N.

MITT GAMLA PORTRÄTT.

MIDT ÖFVER SOFFAN i vårt bästa rum i enkel ram en gammal bild du finner, som blickar ned så talande, fast stum, och mig om flydda dagar ljufvigt minner.

Det är en dam i femtitalets dräkt, med yfvig kjol och mössa utaf spetsar, som pryder gamla hufvudet så täckt och var modernt uti den tidens kretsar.

Midt öfver hjässan håret deladt låg, lätt vågigt det en del af pannan höljer, och varm och klar ur ögat blicken såg — det ungmöns var, som än den gamla följer.

Inunder mörka ögonbryn brann klar just denna ljufva blick, jag aldrig glömmes. — Du vet ej du, att det min moder var, det hennes bild ju är, som ramen gömmer.

I ljufva minnen, som i festligt tåg gestalt och form inför min tafla taga, I gliden sakta fram på känslans våg som hägringar ur barndomslivets saga.

Jag lutar hufvudet mot soffans karm och ögat sluter... stiger du ej neder att mildt mig trösta, svalka pannan varm — för älskad son männ' du väl ännu beder?

Ty lefvande hon står inför min syn: ett lif i kärleksverk förutan like, en barnatro med änglar bortom skyn och full förvissning om ett himmelrike.

En gloria af ljus om hennes drag uppå min gamla bild jag då vill ana, när kvällen skymmer efter sträfsam dag och trötta tankar efter fäste spana.

Då kommer friden som en saknad gäst, och kära barndomsdagar vända åter — jag med min tafla firar högtidsfest... och liten pilt i modersfamnen gråter.

GUSTAF LEIJON.

Carl A. Berg,

f. d. Martin Mattsson,

Allm. tel. 5696. 5 Arsenalsgatan 5. Rikstel. 584.

Smyrna-Fikon, som förr ej till Stockholm importerats, försäljes hos

En extra qualité.

FÖR BILLIGT PRIS.

»Få se nu, hvad vi få för den! Sextio fem kronor har den kostat, på den tiden, ja! Det var på den tiden det, när man var ung och nygift och hela lifvet »log emot en», som det heter. Nå, hvad är det där för konst? Har du hört, att du inte får ligga på golvet och krafla med dina kläder. Välsignade ungar, som aldrig lyda! Måne det inte är nog, att jag dag och natt skall pina mig med att tänka på, hvar vi ska ta pengarna, skall jag nu också hvar enda timme behöfva trumfa i er, hur vi ha det? Tror du man trollar fram kläder, du? Se så, upp med dig!»

Denna ordström slöt i en snyftning, men den lille, som obetänksamt lagt sig på golvet för att leka med några tomma tändsticksaskar, blef icke desto mindre häftigt uppyrkt och skakad rätt eftertryckligt.

»Börja inte på att skrika, det säger jag dig! Och ni andra! Hvad stirrar du på, i all världen? Stora flickan, kan du inte ta dig något för!... Ah, hvad har det blifvit af mig,» sade hon saktare och kysste barnet, som nyss varit ett aflopp för hennes vrede och missmod.

»Seså, lek nu barn, och tala inte till mig. Mamma är ledsen, hon har så mycket att tänka på. Gå nu, Lisa, klockan är nio, och det är bäst att passa på. Men kom ihåg, att vi behöfva pengarna, låt inte narra dig. Stackars barn, gå nu!»

Flickan satte på sig hatt och kappa och gick. Modern såg efter henne med en vek blick, rätade upp sig och strök tillbaka håret från det ännu fina och vackra ansiktet och blef länge stående så med händerna för pannan. Barnen sågo skyggt på hvarandra och flyttade sakta sina små trasiga saker, allt under det de med en viss fruktan afvaktade något nytt häftigt utbrott från sin stackars mamma.

Men med en suck lät hon händerna falla och gick till sina sysslor. Mycket var där ej att göra. Det fanns knappast några möbler, ett bord, ett par stolar, ett par sängar att bädda upp, några kökssaker och ett fotogénkök, det var nästan alltihop. Det är ingenting att se i detta — fattigdom, det är allt. En kvinna, som sett ljusare dagar och nu ser framtiden i svart, eller som af motgångar blifvit så slö, att hon icke ens ser in i framtiden. Ett par barn, ännu snyggt klädda och med kloka, söta ansikten, fastän tryckta af allt det nya, tråkiga, som de icke förstå. Det fanns en tid, som då var svår, men nu tycks ljus. Det var, då man ännu hade föremål af värde att sälja eller pantsätta, då man uppehölls af hoppet om femton, tjugu kronor för ett par ringar. Men den tiden är förbi, ingenting finns kvar mer än en gammal spegel, som lämnats i det usla rum, de förut bebott, och som annonserats till försäljning. Ett ögonblick försjunker kvinnan i tankar. Ack, hon tänker blott på, hur mycket man borde kunna få för denna spegel, och hon hoppas, trots allt, på en veckas frihet från bekymmer för dagen.

Ett par timmar förflyta. Modern har satt på litet mat till middag och har ingenting att göra mer än vänta på sin äldsta dotter. Hon tar fram en hårtång och värmer den på lågan för att krusa några raka testar. Hon ser sig i spegeln och ler bittert.

»Hvarför skall detta vara jag! Jag borde vara gammal nu och grå och tård. Ja, ja, det kommer väl.»

Den bild, som mötte henne i spegeln, ett par klara ögon, en röd mun och ett vackert hår, den bereder henne ej längre någon glädje. Mannen ser sällan på henne, smekningar komma aldrig i fråga, oftast är hon häftig och ond och han trött och missmodig. Hon vet, att de solglimtar, som ännu skymta förbi, snart skola försvinna för alltid, hon vet, att hennes ansikte snart skall passa med hennes tankar och blifva förgrämdt och bittert.

En timme går i väntan. Barnen sitta tysta, de undra blott, om Lisas hemkomst skall göra modern glad och sålunda göra dem lättare till mods. Och modern ser ibland på dem, smeker dem en gång eller två, biter i sin näsduk för att tränga tillbaka gråten — hon har ännu icke lärt att vänja sig af med att gråta! Och icke heller med att hoppas... Hon hoppas ännu — trettiofem kronor vore det minsta. Lisa skulle kunna få sig ett par nya kängor, kanske att man kunde köpa hem något godt åt mannen. »Stackars min gosse, stackars oss allesammans!»

Det tar i låset.

»Mamma, snälla mamma, jag kunde inte hjälpa det...»

»Lisa! Hur mycket fick du?»

»Hon ville inte på några villkor ge mer, hon var så fin, och så kom det i alla fall ingen mer än den enda.»

»Hur mycket? Svara, svara då, barn!»

»Femton kronor.»

Det blef tyst en lång stund.

»Mamma, blif ej ond på mig,» kom det skyggt från dottern.

»Ond? Nej, barn, min Lisa, min egen flicka! Hvarför skulle jag också tro att... Ja, hjälp mig nu att sätta fram maten, pappa är snart här.»

Den ton, med hvilken hon säger detta, innebär ett löfte för framtiden, att det dåraktiga hjärtat skall lära sig att icke hoppas, utan taga hvar sak för hvad den är.

* * *

»Ja, vet du Amelie, du har det riktigt treffligt! Riktigt utmärkt treffligt, söta du!»

»Ja, det tycker jag själf också. Men kan du se, om jag har fått något nytt här sedan sist?»

»Tennstopen?»

»Nej då, har du icke sett dem? Det är inte nytt längre, dem menar jag icke.»

»Den lilla lampan i hörnet där?»

»Nej, söta du, den har du sett förr — men jag har ju bra många lampor, förstås.»

»Nu ser jag! Nej du, så stilig den var! Riktigt antik! Så utmärkt vacker! Hvar har du fått den? En sådan spegel skulle jag just ha i mitt rum, men jag har icke haft råd än. Hvad har du gifvit för den?»

»Kan du gissa? Femton kronor, du! Jag prutade duktigt också. Men kan man den konsten, så är det icke svårt att få det fint, och gamla saker ta sig så bra ut.»

Och de två fruarna gå lifligt pratande ut i salen, där en kopp chokolad väntar dem, hvar på de ta sig en promenad i det vackra vädret och väcka allmänt uppseende för sina smakfulla toaletter.

VERA HJÄRNE.

TILL VÅR ÅRADE LÄSEKRETS rikta vi en vördsam uppmaning att ihågkomma Idun med insändande af fotografier och teckningar, som kunna vara af intresse för vår illustrationsafdelning. Alla hafda kostnader ersätta vi naturligtvis tacksamast.

EN NATIONALFEST. FÖR IDUN AF V. LINDMAN.

IDESSA DAGAR har den finska pressen firat en fest, som blef en verklig nationalfest för hela landet.

Och det är rätt och billigt, att den så blef. Ty under den sorgens tid vårt land allt sedan februari månad genomgått, har tidningspressen här på ett manligt och värdigt sätt fört landets talan och värvat de rättigheter, oss genom regentbesvuren lag tillförsäkrats. Och den har därunder ej svikit sin plikt trots alla de svårigheter, man i anledning häraf upprest mot densamma, och den skall aldrig göra det, medveten som den är, att den kämpar för en rättvis sak, för sanning, som dock sist skall segra.

Tidningsmannens arbete här i Finland är äfven under vanliga förhållanden tungt och utslitande samt litet inbringande. Mången dukar vid densamma under i förtid, andra få med nedbrutna krafter blicka en mörk framtidsdag till möte.

Tanken att i någon mån, genom åstadkommandet af en tidningsmännens pensionskassa, betrygga denna osäkra ställning omfattades därför inom de kretsar, den närmast berörde, med lifligt intresse, stadgar för en sådan uppgjordes och vunno högvederbörig fastställelse. Men pengar, pengar behöfdes, för att denna kassa skulle uppfylla sitt ändamål, och med de afgifter delägarna erlade uträttades ej stort. Väl hade varmhjärtade personer genom donationer och gåfvor bidragit till kassans tillväxt, men dessa voro härvidlag blott »en droppe i hafvet». En utväg återstod dock än: en vädjan — den första från tidningsmannahäll här — till den allmänhet, hvars talan man fört och för. Och denna vädjan har nu kröntes med en framgång, som måste betecknas såsom storartad. Ej något lotteri hos oss har till dato kunnat uppvisa omkring 3,400 vinster, och lika litet kunna vi anteckna någon festtillställning, därvid öfver ett tusental personer medverkat för att göra densamma så lockande och inbringande som möjligt. Jag talar nu blott om festerna i hufvudstaden. Ty det var ej endast Helsingfors, som lämnade sin medverkan, fester firades äfven i snart sagdt alla landsortsstäder, ja äfven i flere landskommuner buro dessa dagar vittne om, att något annat än det hvardagliga gick af stapeln.

*

Festernas rad här i Helsingfors inleddes med lotteriet den 3 nov. i societetshuset. Den storartade vinstexpositionen, smakfullt anordnad som den var, ådrog sig allmän uppmärksamhet, och tillströmningen af lottköpande var så stor, att samtliga, till ett 30,000 tal uppgående lotter inom något mer än en timme slutsåldes.

På kvällen samma dag var en sportfest anordnad i Cirkusmanegen å Broholmen, nu lokal för Helsingfors ridinstitut. Den tidigare, mindre tilltalande lokalen företedde denna afton, prydd som den var med guirlander, draperier och sköldar i rödt och gult, en praktfull anblick och den rikliga elektriska belysningen bidrog i sin mån att höja det hela. Salongen var proppfull, ja den var det jämväl vid den reprisföreställning, som den 5 nov. gick af stapeln därstädes. Gräddan af hufvudstadens publik hade här stämt möte.

Programmet bjöd här på rullskoåkning, i hvilken äfven den europeiskt ryktbara fru Nadja Franck deltog, vidare på bicykelnummer, ridnummer, gymnastikuppvisning, sabelhuggning, amatörbrottning m. m.

Bäst utfördes de två förstnämnda numren samt en *Jeu de barre*, och aftonens clou var onekligen den i kostym från sextonhundratalet utförda quadrillen, i hvilken äfven hästarnas utstyrel var fullt historisk.

*

Lördagen den 4 november ägde en galaföreställning rum i Svenska teatern, från golf till tak fylld af en festklädd, entusiasmerad publik. Aftonens program kulminerade i de af vår finska teaters energiske och intelligente grundläggare och ledare doktor K. Beybom arrangerade sex historiska tablåerna framställande: I. Väinämöinen fröjdar naturen med sin sång, Kaleva- och Pohjolafolket; II. Finska folket döpes; III. Från hertig Johans hof; IV. Finnarna i 30-åriga kriget; V. Under den stora ofreden och VI. Finland uppvaknar. Till tablåerna hade vår unge talangfulle kompositör Jean Sibelius komponerat musiken. En prydning för festen var onekligen jämväl den manligt hållna och vackra prologen af prof. O. M. Reuter. Till programmet hörde vidare en finsk prolog af skriftställaren K. Larson, sångnummer af fru grevinnan Aina Mannerheim och af fru Anna Pettersson-Norrie, violinnummer af fröken Sigrid Lindberg samt en skämt-

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af

HULTMANS CACAO

Guldmedalj

vid 1897 års Konst- och Industriutställning i Stockholm.

EN NATIONALFEST.

sam revy: »Dröm och verklighet» eller »Den stora ankan», som gaf en bild af lifvet på en tidningsbyrå.

Festernas rad avslutades den 5 nov. med en folkföreställning i Studenthuset, hvars program upptog tablåer, studentsång, berättelser på bygdemål, vissång, skridskokadrilj, en folklifsbild i två akter och musik. Äfven denna fest var till trängsel besökt.

Till festerna hade utom några smärre publikationer utgifvits en storartad pryddig sådan, bärande namnet »Vox» och inrymmande uppsatser på vers och prosa af skriftställare på båda språken, äfven flere större och smärre illustrationer af våra konstnärer. Den eleganta titelplanschen var utförd af artisten A. Federley, som äfven utfört bilderna från »Pressens dagar» för Idun.

Som slutomdöme må gälla, att tillställningarna i allo hafva varit lyckade och krönta af en framgång, så stor man gärna kan önska sig. Det ekonomiska resultatet öfvergår också alla förväntningar. Ensam i Helsingfors torde bruttoinkomsterna uppgå till minst 50,000 mark. Tagas bidragen från landsorten med vågar jag påstå, att genom dessa fester tidningsmännens pensionskassa tillförts ett plus af cirka 100,000 mark.

Teckningarna föreställa: 1. Jeu de barre (sportfesten); 2. Velocipednummer (sportfesten); 3. Den historiska gruppen (sportfesten); 4. Från rullskoåkningen (sportfesten) (fru Franck och hr Henri); 5. Tablån Finlands uppvaknande och 6. Tablån Från stora ofreden. Dessa tablåer från galaföreställningen å Svenska teatern.

Tablån Finlands uppvaknande förklaras i programmet sålunda: De dystra makterna hafva icke lyckats med sitt hemska hot. Finland vaknar. Bland tidehvarfvets genier, hvilka teckna historiens blod, reser sig en, som tolkar Alexander II:s saga. Minnen från denna uppvaknandets tid framträder. Runeberg lyssnande till sin sångmö, Snellman rikande väckelseord till studenterna, Lönnrot upptecknande tvänne sångares runor, den första landtdagens fyra talmän, folkskolan och det första järnvägslokomotivet.

Tablån från Stora ofreden: Brända äro stugorna, slagna deras invånare. Modern Suomi sitter bland drifvorna med sina frysande barn. Kriget, frosten, hungern och döden hota dem alla med undergång.

ENGELSKA SJUKSKÖTERS KOR PÅ VÄG TILL SYD-AFRIKA.

DE OMSORG och det intresse, som hela den engelska nationen visar för vården af sina sårade och sjuka i det nu rasande kriget i Sydafrika, äro helt enkelt storartade, och tusendens välsignelser skola skördas af de kärleksfulla händer, som på slagfälten och i lägerlasaretten bjuda en omsorgsfull vård åt alla, som drabbats af boernas välriktade lod. Kvinnor till och med ur de allra högsta kretsar tveka ej att som sjukvårds-systrar utbyta det lugna lifvet i hemlandets salonger mot strapatser, trötta arbete och krigets fador i det främmande landet. Med det glada mod, som människokärleken och en glödande patriotism ingifva, gå de hängifvet till sitt allvarsamma kall, och till och med i afskedets ögonblick, då de kanske för sista gången se sina kära och fosterlandets jord, vifta de med handen ett frimodigt och hoppfullt farväl, såsom våra läsarinor se framställt å den ur en Londontidning hämtade bilden i dagens nummer. Denna grupp af unga sjuksköterskor i deras klädsamma uniform är tagen på ett af de jättestora lasaretsfartyg, »Spartan», som afgått till Syd-Afrika, utrustade på ett så fullständigt sätt, att man skulle kunna likna dem vid flytande sjukhus, med sjukrum och operationssalar samt en hel stab af läkare och sjuksköterskor. För de sårades transport finnas flere hissar mellan fartygens öfre och undre däck. På dessa fartyg skola de sårade, under det att den omsorgsfullaste vård ägnas dem, föras från hamnstaden Durban i Natal till det stora garnisonssjukhus, som nyligen byggts i Kapstaden.

ÖGONBLICKSBILDER. TECKNADE FÖR IDUN AF ELIN AMEEN.

I.

DET ÄR på en af de små ångbåtarna, som gå mellan Nybron och Alkärrret. Jag har tagit plats i aktern, bakom den öfverbygda salongen, där jag känner mig skyddad för blåsten. Mitt sällskap består af pollett-

pojken, två hans jämnåriga, alla tre likadana, lika stora, lika klädda och lika nedsmorda med olja och sot, samt en yngling på omkring tjugu år, tarfligt, men någorlunda snyggt klädd, med cigarrett i munnen och ett stort paket i sitt knä.

Pollett-Kalle tar fram en papperspåse, ur hvars djup han fiskar upp en stor smörbakelse, fylld med crème. Han slår sig ned och börjar ifrigt mumsa, medan crëmen rinner i strömmar öfver hans svarta, oljiga hand, som han slickar för att inte gå miste om något af rariteten.

»Ni får gärna se på, hur jag smörjer mig.» säger han med satanisk välvilja, »men bli bara inte afundsjuka, för det är vådligt godt, ska jag säga er!»

»Åsch, jag bryr mig inte alls om bakelser, jag tycker mycket mer om en rejel smörgås

med ost eller korf på och en half öl,» svarar en af pojkarna, medan hans magra, sotiga ansikte uttrycker ett girigt intresse, hvarje gång en munsbit försvinner inom Kalles vidt öppna Ginungagap.

»Har du kanske en smörgås då — med ost eller korf, hva'? Och har du en half öl, du?» frågar Kalle hånande.

»Nej, inte just nu, men jag kan få det, när jag vill...»

»Å, det var lögn, åtminstone hvad ölet anbelangar, det dricker far din opp ensam...»

»Å, tig med dig, din...»

Kalles kamrat rusar upp och ger honom en dask på hufvudet, så att mössan far på sned. Kalle söker med ena handen värja sig mot förnyadt slag, medan han håller den andra med den halfätta bakelsen i skydd bakom ryggen.

»ETT SISTA FARVÄL.»

ENGELSKA SJUKSKÖTERS KOR AFRESA TILL KRIGSSKÅDEPLATSEN I SYDAFRIKA.

»Nej, hör nu, var nu hyggliga, pojkar,» förmanar ynglingen med cigarretten i munnen, i det han kastar en diskret blick åt mitt håll, »ni får inte föra oljud här, det är förbjudet i reglementet.»

Den tredje pojken är blott en intresserad åhörare och åskådare, som med ett bredt grin och spelande, mörka ögon deltagar i hvad som försiggår.

Den stridslystne lugnar sig och sätter sig åter på sin plats, från hvilken han dock kastar arga blickar på Kalle, som nu lugnt och med beräknad långsamhet förtär det sista af bakelsen. Sedan torkar han sig om munnen, slickar omsorgsfullt alla fingerspetsarna, drager en suck af på en gång tillfredsställelse och saknad och säger:

»Det var ändå redigt godt! Jag tänker sluta opp med det här och ge mig till sockerbagare.»

Jag kastar en förskräckt blick på Kalles händer, och lady Macbeths ord rinna mig i minnet: skola dessa små händer väl någonsin bli hvita... Jag anser, att det hör till en fysisk omöjlighet, och jag beslutar mig för att, om Kalle sätter sin föresats i verket, aldrig äta bakelser, åtminstone från den affär, där han tar anställning.

»För se,» fortfor Kalle, »tänk, att få äta så mycket man vill!» Hans ansikte lyser af sällhet vid detta perspektiv, och han ser nästan drömmande vekt ut öfver det glittrande vattnet.

»Det skulle du snart ledsna på,» infaller hans kamrat, »du skulle bli så sjuk, att du skulle få skickas till lasarettet, och där skulle dom antingen sprätta opp magen på dig eller pumpa opp alla bakelserna med en slang så lång som — så här.»

Pojken formligen fråssar vid tanken på dessa gräsliga följderna af den afundade Kalles omätliga njutningar, när han blifvit sockerbagarlärling. Men denna gång har Kalle inte tid att svara. Vi äro helt nära Alkärrrets brygga, och han skall kasta trossen i land. Men vid förbigåendet kittlar röken från den unge mannens cigarrett honom i näsan.

»Ä, får jag dra ett bloss,» säger han bevekande. Godmodigt lämnar honom ynglingen

den halfrökta cigarretten — till läns. Kalle drar ett par tre djupa, njutningsrika bloss som efterrätt på bakelsen, men i stället för att lämna den tillbaka till ägaren, kastar han den blixtnabbt i sjön och skyndar därefter genom salongen till båtens för, utan att akta på den unge mannens förargade rop efter honom:

»Nej, hör du, slyngel, du — det ska' du ha för...»

Icke dess mindre ser jag, hur han och Kalle leende och vänskapligt följas åt sida vid sida vägen upp — kanske för att vid något bakelsebord eller cigarrstånd ytterligare stärka sitt försonings- och vänskapsförbund.

II.

En härlig vinterdag med slädföre och glittrande sol öfver gator och torg. Det är midt på dagen, och öfverallt råder rörelse och lif. Skaror af ungdom draga ut till Nybroviken för att pröfva sin skicklighet med blank stålsko på glanskis; bjällerklang höres från alla håll, och ett kungligt slädparti med eldiga hästar för de eleganta slädarna har nyss passerat Norrmalmstorg på väg till Djurgården. Skratt, glam, prat och friskt, nordiskt vinterlif. Aldrig ter sig Stockholm vackrare än en sådan vinterdag, och det ligger en jublande, sund feststämning i själfva den luft man andas.

Då stanna plötsligt hopar af människor, och till och med åkdon hejdas ett ögonblick af körsvennerna. Alla se åt samma håll, och en polis styr hastigt sina steg dit. Den syn, som för allas blickar bryter tvärt af mot dagens friska, brusande, festliga stämning, är den af en drucken kvinna, som raglar öfver torget. Men hon är icke ensam, hon håller vid handen en liten gosse på sju eller åtta år, som bittert gråter och snyftar högt. Kvinnan är snyggt klädd, i en mörk kjol och en tjock, varm schal! På hufvudet bär hon en pälsmössa, som glidit bakut och hotar att snart falla af henne. Hennes ansikte är askgrått, ögonen nästan helt slutna, medan munnen ler ett fånigt, uttrycksöst leende. Hon är an-

tagligen omedveten om, hvar hon befinner sig, att människor stirra på henne, att en hop samlas kring henne, och att man ropar skällsord efter henne. Men vid den lilla hand, som krampaktigt sluter sig om hennes, håller hon fast. Hon känner blott ett, vet blott ett — det är hennes barns hand, som leder henne, och hon följer honom, den lille, och han tager vara på henne, skyddar henne. För allt annat i världen är hon medvetlös, känslolös, allt annat har sjunkit i glömska.

Polisen har hejdat dem och samtalar några ögonblick med den gråtande gossen, medan kvinnan ler sitt fåniga leende och vacklar hit och dit. Polisen lägger handen på gossens hufvud, i det han säger några ord och pekar mot en af tvärgatorna, som leder från torget, och barnet ser upp till honom med en tacksam blick. Så låter han dem gå, och de fortsätta sin sorgliga vandring, medan folkskaran åter skingras och trafiken börjar på nytt och bjällerklang, blandad med skratt och glada röster, klingar ut i den klara, lätta luften.

Jag närmar mig polisen och frågar, om han känner något till kvinnan och hennes förhållanden. Han upplyser mig, att hennes man är fabriksarbetare, men illa anskrifven i polisens annaler som drinkare och slagskämpe, samt att han tidtals är utan arbete. Hustrun däremot har aldrig varit känd annat än som hyggelig och arbetsam och sträfvat för att hålla sig och familjen uppe. De ha flere barn, som modern städse vårdat sig om och klädt snyggt, trots att de stundom haft det eländigt, när mannen råkat i suptagen och varit utan arbete. När han varit oregerlig, har hon alltid varit stillsam och undfallande och på så vis fått det bästa vitsord af grannar och bekanta. De bodde inom detta polisdistrikt, därför kände polisen väl till dem. Gossen hade upplyst honom, att kvällen förut hade far kommit hem full och varit alldeles oregerlig, och mor, som varit borta i hjälphus hela dagen, hade kommit hem dödstrött och blifvit alldeles förtviflad. Så hade hon ropat och skrikat och sagt, att nu stod hon inte ut längre, nu finge han reda sig och barnen med, hur de ville, för nu gick hon och gjorde af med

Schweizer-Siden

är det bästa!

Begär profver på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 55 öre till 15 kr. pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för sällskaps-, bal- och promenadoletter samt till blusar och foder.

De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt till hemmet.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).
Sidentygs-Export. (C)

Tandläkare G. W. Widfond

Drottningg. 74. — Rikstel. 2754.
OBS! Garanti för hållbarhet.

Tandläkaren

D:r Erik G. Åkerlund

har efter fleråriga studier och praktik i Nord Amerikas Förenta Stater öfvertagit och fortsätter Tandl. Carl Rosanders praktik i nr 36 Malmstorgsgatan.
Rådfrågningstid 12-1. Allm. tel. 5763.

Damhårabeten.

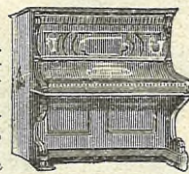
Peruker, Benor, Flåtor, Lånkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

MORGONROCKAR,
SIDENBLUSLIF,
UNDERKJOLAR

billigast hos
BRÖDERNA SVENSSON & C:o,
16 Hamngatan 16. (b)

Försäljning och uthyrning

af goda Pianon o. Orglar. Flerårig garanti. Begagnade instr. tagas i byte.
Pianon, begagnade, från 100, 200, 275 å 350 kr. hos
C. A. V. Lucidholm
28 Hamngatan 28.

Eva Hellmans
illustrerade

KOKBOK

å 6,75 inb. är allmänt omtyckt och rekommenderad af Idun.

Nornans Familjmaskiner

äro öfverträffade genom sin tysta, lätta gång samt vackra sömnad och utstyrelse.
Nornans Symaskins-verkstad,
Birger-Jarls-gatan 6, Stockholm.

MJÖLKSOCKER,

bästa näringsmedel för dibarn och barn med klena magar. Rekommenderadt af franska läkare.

Frans Lidell,

11 Kungsgatan.

Birger Jarls-gatan 8.

Fjäder- och Spets-Boor, Jaboter, Lavallierer, Barbe m. fl. sorters moderna Håls-garnityr hos

K. Forsberg & C:o, Nya Operahuset.

Slakteriaktiebolaget Norrmalms,

Stockholm,

Koncentrerade Bouillon

rekommenderas såsom den bästa och billigaste i handeln förekommande bouillonssort.

Prenumerera på KAMRATEN

Pensionnat de jeunes demoiselles.

Maison de premier ordre. Education soignée. Vie de famille agréable. Co fort moderne. Demander le prospectus aux Directrices Mlles Guillaume, Roseville Neuchâtel (Suisse). (H. 8303 N.)

Smycken

med briljanter o. pärlor och kulörta stenar, modernaste och största urval till billigaste pris hos

K. ANDERSON,

Hofjuvelerare,
1 Jakobstorg 1.

Tandläkare TOM von HALL.

— 15 Stureplan 15. —

Hvard. 10-2, 5-6. Helgd. 10-12.
Allm. Telefon 58 48.

Tandläkare

John V. Lindh-Hygrell,

11 Birgerjarls-gatan 11.

Rådfrågningstid 1-2. — Allm. tel. 13057.

Tandläkare Sjögquist

Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE

G. G:son Hård af Segerstad,

Alma Hård af Segerstad

Birger Jarls-gatan 13, 1 tr.

Rikstel. 2048. Allm. tel. 8646.

Tandläkare WIBOM,

Östermalmstorg 1.

Mottagningstid 10-12, 6-7

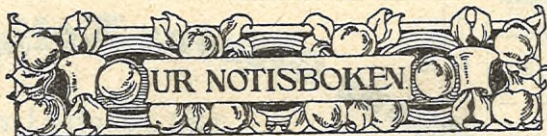
sig. Så hade hon svept schalen om sig, satt mössan på hufvudet och rusat ut genom dörren. Far hade somnat och barnen med, men tidigt på morgonen, när mor saknats, hade de måst upprepa för honom, hvad hon sagt kvällen förut. Han hade då blifvit blek som ett lik i ansiktet, skyndat att kläda på sig och bedt dem själfva skaffa sig bröd och mjölk. Så hade han gått ut, men innan han gick, hade han bedt dem vara snälla, tills han kom igen, och så hade han gråtit. »Han har gått att söka reda på mor,» hade barnen sagt. De hade varit mycket förskrämda och gråtit, men utan att säga något åt de andra hade denne lille parfvel gifvit sig ut, också han, på spaning efter mor. Han hade instinktmässigt styrt sina steg till Djurgården, och där hade han funnit henne i den arla, frostiga morgonstunden på en bänk, med hufvudet nedsjunkt mot bänkens ryggstöd och vid hennes fötter en tom butelj. Först hade hon icke känt igen honom eller kunnat resa sig, men efter några timmar, medan han troget vakade öfver henne, hade hon något sofvit ruset af sig och följde honom villigt, sedan han tagit henne i handen. Ett par polis-konstaplar hade under vägen hejdat dem, men åter låtit dem gå, då gossen lofvat att säkert föra henne hem. Så hade också denne släppt dem, då de nu voro så nära hemmet

Synen af denna kvinna och hennes barn brände sig outplänligt in i mitt minne, och jag följde sedan ofta i tankarna hennes vandring ut i vinternatten, då hon, uppgifven af trötthet och förtviflan, tänkt söka befrielse i döden, men saknade mod och i stället sökte glömska i »eldvattnet». Men jag välsignade också i tankarna den lilla barnahand, som funnit henne och fört henne åter till hemmet. Och utan att någonsin få visshet därom, hade jag dock en fast förtröstan, att den blifvit medlet till hennes räddning.

DEN FJÄRDE OCH SISTA Grieg-konserten gafs äfven inför utsåldt hus. Programmet upptog flere af de från föregående konserter gouterade prakt-numren; ny var en synnerligen intressant »Ballad», som af hr Borwick föredrogs på ett glänsande sätt. Fru Möller sjöng fint och temperamentsfullt sångerna »Med en vandilje», »Margaretes vuggesång», »Liden Kirsten», »Odaliskan synger» samt extra »Lok». Efter konserten, som afslöts med den rörande sköna »Solveigs sang» för stråkar, blef Grieg föremål för entusiastiska ovationer från publikens sida och måste framträda ej mindre än sex gånger för att mottaga auditoriets tack.

VÅR UNGA, SVENSKA VIOLINIST FRÖKEN SIGRID LINDBERG, har återkommit från en längre konsertresa i Finland. Engagerad af Filharmoniska sällskapet i Helsingfors vid dess första symfonikoncert, utförde hon Spohr's »Gesangs-scen» med orkesterackompagnement. Stor framgång rönt hon äfven med »La Folia» af Corelli, som hon spelade på en af samma sällskap gifven orkesterkoncert. Äfven i Åbo med flere andra städer uppträdde hon med lika stor succés som i hufvudstaden. Entusiastiskt applåderad af publiken, erhöi hon äfven af kritiken de amplaste loford. Man talar om hennes breda, innerliga ton, musikaliska känsla och omsorgsfulla föredrag samt högt updrifna teknik. Fröken Lindberg biträdde äfven vid finska tidsningspressens festrepresentation på Svenska teatern i Helsingfors den 4 nov., där hon utförde Mendelssohns violinkonsert.

SVERIGES FÖRSTA KVINNLIGA TRÄDGÅRDS-SKOLA har nu flyttat från dess hittillsvarande plats vid Riseberga till Espenäs i Lännäs socken, där den för framtiden kommer att bli belägen. Espenäs ligger invid Hjälmaren. Bra trädgård finnes med många och goda fruktträd, i hvilka skötande undervisning lämnas liksom i kulturen af blommor ute och inne, drifbänkar och köksträdgård. Som Riseberga i hög grad var i saknad af vatten, har skolan nu genom flyttningen gjort en afsevärd vinst. Kommunikationerna äro goda: ång-

HYLIN & CO'S

FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEALJ

Försäljes i våra butikker
8 Regeringsgatan - Vesterlånggatan 16
A. T. 64 69. A. T. 24 97.
samt hos alla finare Parfyfhandlande i riket.

båt till Hampetorp 3 gånger i veckan, till Lälpe 2 gånger, järnväg till Vingåker och Kilsmo, alla tåg utom kurirtåget. Skolan börjar sin nya kurs den 1 maj och slutar den 1 oktober. Som kursen härmed är förlängd med 1 månad, blir priset för undervisningen 75 kr. för hela kursen. Många förfrågningar ha redan ingått, hvadan tilltänkta elever ej böra dröja länge med att bestämma sig. Inackorderingspriset är 50 kr. i månaden. Vidare meddelas genom skolans innehafvarinna, fru Stina Swartling, f. von Hofsten, adress: Örebro.

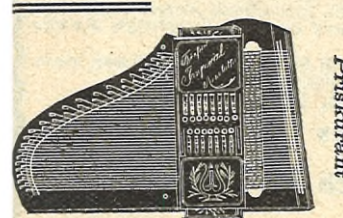
»**KVINNAN OCH RELIGIONEN**» var ämnet för ett föredrag, som prof. Montelius i måndags afton höll för en talrik åhörarskara, till allra största delen bestående af damer. Tal. genomgick kvinnans ställning till de religiösa kulterna i äldsta tid, och fann den i allmänhet ha varit ganska prekär. Så fick hon icke vara med i frågan om kulten af förfäderna, var speciellt utesluten vid en massa arter af offerfester i olika länder och hålles, ända in i våra dagar, ute ur moskéerna och åt sidan i synagogorna. Något bättre har den kristna religionen behandlat henne. Så talar Paulus ju om att kvinnan har lof att låta sig läras — ehuru ej att lära andra. Och fastän kvinnliga teologer väl ännu torde höra till ovanligheterna, se vi ju i alla fall kvinnor uppträda i frikyrkliga samfund och spela sin roll i frälsningsarméen.

I vissa fall har emellertid kvinnan i alla tider haft sin betydelse inom religionerna. Kvinnliga gudaväsen känna vi ju till, menader, vestaler, oraklets i Delphi kvinnliga stämma — allt rättvisa motviker till det förut påpejade underordnade tillståndet vis-à-vis mannen, motviker, som också småningom haft föraktet som i religiöst hänseende vidlåde forntidens kvinna.

u Sofia Larsson, Jönköping.
Örtmixtur
för magsjukdom.

är rönt exempllös framgång. Flera tumänniskor välsigna den. Rekommendation af läkare och barnmorskor. 6 fl. på sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järnmot efterkräf, på båtar endast då den örut betald. Uppgif den sort, som önskas af de tre sorterna. Endast hel sats les.
1. Hellösande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m.
2. Halflösande för magsyra, kolik, sten m. m.
3. Bindande för tarmkatarr, diarré m. — Jönköping i januari 1899.
ikstelefon.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping.

C. J. Johansson,
22 Österlånggatan, Stockholm.
Största lager af
Musikinstrument.
Stor prisnedsättning
ett ill. priskurant gratis och franko.
llm. Tel. 26 05, Riks- 41 88.
dens bästa Zitra, lättlärdt inom 1 timme.

Otto Hillman, Göteborg,
Pianoundervisning
meddelas af
Adèle Cederschiöld,
Engelbrektsgratan 5, 1/2 tr. (861)

Till utstyrsalar.
Duktyger, Handdukar, Näsdukar, Lakans- och Örngät:slärf er.
Hollands Madapolam, Longcloth, Piqué.
Vadstenaspetsar och Broderier.
Låga, bestämda priser.
22 Vadstenaboden 22
Hanna Peterson & Co.
Regeringsgatan

BRANDER & Co,
Stockholm, Paris,
London.
Herr- o. Damskrädderi
Sturegatan 24.
Allm. Telefon 88 28.

Mönsterbok för konstväfnad och broderi. Prisbelönad. Många planscher i färgtryck. 2 häften. Erhålles mot insändande af 1 kr. i postanvisning till utg. Maria Collin, Lund.

F. Uhnér & Co, Utsökt sortiment af
Möbelyger, Gardiner, Portiärer, Borddukar, Mattor
— Etablerad 1866 —
22 Fredsgatan 22. — Reelt och billigast. —
Prover utlämnas till landsorten.

I Carolina Östemans Handarbetskola,
Lästmakaregatan 14 & 16,
lämnas undervisning af skickliga lärarinnor till äldre och barn i alla slags Slät- och Konst-sömnader, Märkning, Filetguipure, Knyppling, Macramé, Träsnideri, Glödrkning, Läder-plastik, Glasetsning, Spån- och Bastarbeten m. m. Fritt val af arbete och tid. Tillträde när som helst. Billiga priser. Prospekt på begäran.
Broderier, Märkning, Upprätningar och Monteringar utföras på beställning.

Köp alltid radiatorsmör!

Barnklädningar,
Barnförkläden, Barnkappor, Barnmössor,
Flick- & Gosskavajer,
Regnkappor & Regnkragar
af egen tillverkning till låga bestämda priser.
OBS! Egna syateljéer! OBS! Vålgjortt arbete!
K. M. LUNDBERG
STUREPLAN.

ÖSTLIND & ALMQUIST,
Orgel-, Flygel- & Pianofabrik
i Arvika,
tillverka endast första klassens instrument. 20 första pris för Orgelharmonium med patenterad »pipton» och »pedalbas», Flyglar och Pianon efter Steinways nyaste system, hvilka erhållit musikauktoritetens högsta beröm.
Mångårig garanti. — Liberala betalningsvilkor.
FILIALEXPEDITIONER och LAGER: **STOCKHOLM,** 50 Vasagatan 50. **GÖTEBORG,** 18 Vestra Hamngatan 18.

Husmödrar!
Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållsöspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använd den i Edra hushåll Pellerins Margarin, Götter, som är bäst, dyrast och billigast!

H. G. Söderbergs

Import-Aktiebolag
Antracit
Stenkol
Gokes
Äkta Marie-Briquetter.

Kontor: Slussplan 63 A.
(Räntmästarehuset)
Allm. Tel. 25 82 & 4 51.
Riks- 575.

Sparkassa 5 1/2 proc.

Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.
Bank- & Hufvudkontor
16 Regeringsgatan 16.

Inteckningsbolaget.

—Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolag—
Hufvudkontor: *Malmorgsgatan n:r 1*,
öppet 10-3.
Afdelningskontor: *Biblioteksgatan n:r 13*,
öppet kl. 1/2 10-3.
Depositionsränta..... 5 proc.
Upp- och Afskriftningsränta..... 3
Sparkasseräkning (vid Afd. kont.) 4 1/2
På kapitalräkning å 6 mån uppsägning
godtgöres Bankens högsta depositionsränta
och tillämpas vid inträffade ränteförändring
den nya räntesatsen omedelbart utan före-
gående uppsägning. (S. T. A. 51875)

BRAND
FÖRSÄKRINGS
AKTIEBOLAGET
FENIX
JAKOBSTORG

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Skydd åt efterlevande!

Allmänna
Pensionsförsäkringsbolaget
tillförsäkrar på fördelaktiga villkor
utmättningsfria pensioner
åt änkor och barn eller andra efterlevande
meddelar dessutom lifränte-, kapital- och
testaments-försäkringar i olika kombi-
nationer.
OBS! Äfven genast börjande lifräntor.
All bolagets vinst tillfaller de för-
säkrade antingen i form af höjda pensioner
eller nedsatta försäkringsavgifter.
Hufvudkontor: *Strömsborg*, Stockholm.

Pappersmattor.

Starka, vackra gångmattor i olika färger
å 65 öre pr meter säljas från Krontorps Gård,
adr. Vermlands Björneborg.

Lotten Ljungdahl's
Hvitvaruaffär
9 Malmkilnadsgatan 9.

Allm. Telef. 10614
Beställningar emottagas å all slags
sömnad, äfven då tyg in-
lämnas.

FRU HILDA ARNESEN behandlar här-
sjukdomar medelst massage. Behand-
lingen verkar välgörande på hufvudet och
nervsystemet. Mottagning 10-2, 5-7. Tel.
Östern. 2124. Strandvägen 13, 2 tr. ö. g.

HÅRETS AFFALLANDE be-
ror i de flesta fall på parasitära hudsjuk-
domar (seborrhé, mjäll o. d.). Det verk-
sammaste medel häremot är enligt läkares
intyg *F. Pauli's Azymolstimulus*. Vid ut-
ställningen i London 1899 har *F. Pauli's*
Azymolstimulus erhållit Guldmaljdj såsom
det bästa hårvatten. Finnes med och utan
fett. Tillverkas under läkarekontroll. Säl-
jes å Apotek, Parfympaffärer m. m.
(S. T. A. 66021)

Brudutstyrlar

sys väl. Fina rek. Under. Allmänna 11970
eller Riks 1778. (586)

Zefir- och Kastorgarn 8 kr. pr kilo.
Hamburgergarn 6 kr. pr kilo.
Stort färgsortiment.
KARL LARSSON,
Drottninggatan 73 C, Stockholm.
Prover sändas franko.

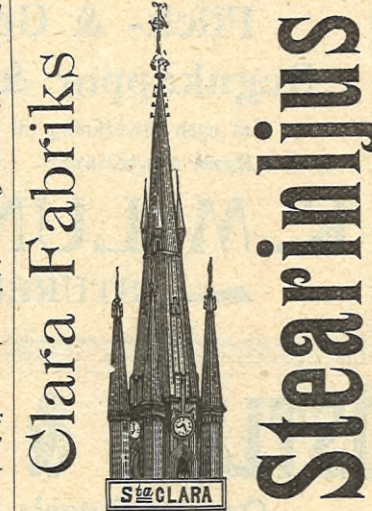
Nyttigt o. oumbärligt

i hvarje hem
att hafva tillhanda vid tryck-, frost- och
brännskador, särbehandling, icke endast
för att skydda mot mikroorganismer utan
äfven till att häfva värk och inflammationer,
räknas d:r P. Håkansson's Salubrin af alla,
som lärt känna och använda det. Likaledes
saknas det icke å något toalettbord, dit det
en gång vunnit inträde, såsom det bästa med-
el för hudens, hårets och tändernas vård.
Om dess användning för nämnda m. fl.
ändamål lämnas redogörelse i den beskrif-
ning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin.
Allmänheten varnas mot efterapningar af
fabrikatet.

NISSENS världsbörömda
Bröstkarameller
Inr. varum. Inr. varum.
Försäljes hos alla välsorterade Specerihand-
lande samt i parti hos
A.-B. Nissens Manufacturing,
STOCKHOLM.

Holmqvists
HANDELSINSTITUT
GÖTEBORG, Västra Sveriges stör-
sta, fullständigaste och mest renom-
merade handelsläroverk. Omfattar
alla till handelsbildning hörande ämnen.
15:de arbetsåret. 9 speciallärare. Inträde
när som helst, önskligast vid terminernas
början, 15 aug. och 9 jan.
Filip Holmqvist,
Öfverlärare vid Tekniska skolan i Stockholm,
lärare vid Chalmerska institutet.

HERM. MEETHS
STOCKHOLM.
För broderi
uppstädade
Hvita Dukar
och
Kul. Filtarbeten
i stort urval!
Brodersilke
och
Brodergarner.

Clara Fabriks
Stearinljus
Originellaste Fantasmöbel
i fornnordisk stil
för glödbörning ell.
målning. Pris omä-
lad kr. 25, stopp-
ning af soff- o. stol-
sitsarne ökar 10: 50.
Målad i hvitt och guld, stoppad 50 kr.
Målning i önskade kulörer verkställes.
Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.
(Försäljn.-mag. 27 Beridarebangs. 27, Sthlm.)

CROSSE & BLACKWELL, LTD
LONDON.
Etablerad 1706. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÄSER, MARMELADER.
erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

Nytt!
Lundby Skönfärgeri och
Kem. Tvättanstalt,
Göteborg,
behandlar allt till Herr-, Dam- och
Barn-garderoben hörande. Herrkosty-
mer lagas m. m. om så önskas. Eget
skrädderi. Insänden direkt Edra plagg,
som tvättas, färgas m. m. fort, väl och
billigt. Tidsenlig, ny metod; fabriks-
messigt.

Skandinaviska Gummiaktiebolagets
Galoscher.
Hållbarheten garanteras. Billigare än ryska.

JOH. LUNDSTRÖM & Co.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad **Anthracit,**
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccessärer.
Carré-Briketter
för kokpislar, kakekugnar, strykugnar m. m.
Allm. tel. 22 88. Kontor: *22 Skeppsvägen 22*. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: *5 Strandvägen 5*. Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: *1 Farmmätaregatan 1*. Rikstelefon 20 12.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma **ANTHRACIT.**
Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter.

Kokspriset
vid
Stockholms Gasverk
är fr. o. m. den 4 November 1899:
1 kr. 10 öre pr hl. för okrossad och
1 kr. 25 öre pr hl. för krossad vara.
För hemtransport tillkommer 10 öre pr hl.

Det bästa till sist!
FLORAS
starkt koncentrerade antiseptiska preparat
TIP-TOP
rekommenderas såsom varande det **allra förnämsta** till tändernas,
munnens, svalgets och hudens vård.
Då den önskan uttalats, att jag skulle anställa jämförelse mellan ifrågavarande *munvatten* med de i vår handel före-
kommande starkaste sådana, så har jag prövat dessa på förmåga att i 5 proc. utspädning döda en af de mest seg-
livade bakterierna. Vid lika förfarande har jag funnit att *Vademecum*, *Gannett*, koncentrerad *Stomatol* samt detta
preparat ofta gifvit tämligen lika resultat, *ej så sällan har "Tip-Top" till och med visat sig öfverträffa det ena
eller andra preparatet.*
På begäran får jag äfven tillägga, att *"Tip-Top"* bör lämpa sig särdeles väl till att vid hostsjukdomar, såsom
tuberkulos, influensa och katarer, desinficiera näsduken och därigenom hindra smittas öfverförande.
Stockholm den 19 Dec. 1898. **E. Almquist**, Professor i hygien.
"TIP-TOP"
är ett utmärkt medel mot *tandvärk, eksem* och *halsåkommor.*
Se vidare de hvarje flaska åtföljande intygen.
Finnes öfver allt.
Tekniska Aktiebolaget FLORA, Gefle.

Sv. Panoptikon
Stockholm.
Största sevärdhet.
O. A. Nilssons Advokatbyrå
Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts e. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Arsakor
på förmånliga villkor. Engelska och
tyska talas. (S. T. A. 64268)

Våla-Stolar.
Undertecknad får för den ärade allm-
heten rekommendera sina välgjorda arbe-
af alla sorters **Stolar**, såsom **sals-, fu-
maks-, pinn- & gungstolar** samt **sal-
serverings- och nattduksbord** m.
Beställningar utföras skyndsamt och till
ligaste priser. Illustrerad priskurant sänds
på enkelt porto bifogas.
Postadress:
J. LINDHOLM,
Öster-Våla.

KNEIPP BADEN BOF
NORRKÖPING
Vinterkurerna (1 okt.—1 maj) mycket verksam

Lagermans
Kraft-Skur-Pulver
förordas af läkare såsom ett i hygieni-
och sanitärt hänseende **framstående re-
göringsmedel**. Användes å Stockhol-
epidemijsjukhus, å de flesta hotell och mo-
rier inom riket, i badinrättningar, sko-
lasarett och andra allmänna inrättning-
samt på flere järnvägar och ångbåtar
i hvarje kök där renlighet uppskattas. In-
verksstäder och fabriker har det blifvit m-
ket ömtyckt såsom varande särdeles förtr-
ligt till handtvättning. Till salu hos
Diversehandlare i riket. Ende tillverk-
Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.

PENSION FRANÇAISE.
Hos Mr et M:e Sugnet i Clarens
Genèvesjön mottages inackorderingar. V-
ker franska, godt bord, moderat pris. N-
mare meddelanden af Fröken E. Schenström
Stockholm, Styrmansgatan 1, 3 tr. (59)

I WINCHESTER nära London kunna
I gra bildede, unga flickor blifva inack-
derade i ett godt hem. Underrättelser li-
nas af Fru Forsgren och Fröken Ge-
Schubert, Smålandsgatan 18 A, 2 tr. (59)

EN UNG,
rask och villig, bättre flicka önskar i je-
ari komma i ett trelligt och godt hem,
att mot fritt vivre, eller mot att betala
got för sig, få lära sig matlagning och
taga i alla inom ett hem förekommande g-
mål. Svar till *"Lisa"*, *Länköping p. r.* (59)

Plats-annonserna
återfinnas i innerarket!